

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.496/2024/10.
A felperes:	Bük Város Önkormányzata (9737 Bük, Széchenyi utca 44.)
A felperes képviselője:	dr. Mosó Anita egyéni ügyvéd (1222 Budapest, Gádor utca 80. 1/16.)
Az alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője:	dr. Jánosi Bálint László kamarai jogtanácsos
Az alperesi érdekelt:	" KRISTÁLY " Tervező, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (8600 Siófok, Fő utca 15-17.)
Az alperesi érdekelt képviselője:	dr. Wenezs Attila egyéni ügyvéd (9021 Győr, Árpád út 29.) dr. Babits András egyéni ügyvéd (7624 Pécs, Angster József utca 15/C.)
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben indított közigazgatási jogvita elbírálása (D.462/21/2023.)
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (21. és 22. sorszám alatt)
A fellebbezéssel érintett eljárás:	Fővárosi Törvényszék 103.K.700.026/2024/20. számú ítélete

Í t é l e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperesi érdekeltet, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 210.000 (kettőszáz-tízezer) forint másodfokú perköltséget.

A lerótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket az alperesi érdekelt viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesi ajánlatkérő az Európai Unió Hivatalos Lapjában feladott felhívásában a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti uniós értékhatárt elérő közbeszerzési eljárást indított „Szennyvíztisztító telep fejlesztése” tárgyában. A közbeszerzési dokumentumokban (IX. fejezet 5)-6) pontjai) az elektronikus közbeszerzések részletes szabályairól szóló 424/2017. (XII.19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: EKR rendelet) 11. § (4) és a Kbt. 44. § (1) bekezdésében foglalt felhívásával előírta, hogy az üzleti titkot tartalmazó dokumentum elkülönített elhelyezésére az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer (a továbbiakban: EKR rendszer) erre szolgáló funkcióját kell alkalmazni, valamint, hogy a gazdasági szereplő az üzleti titkot tartalmazó, elkülönített irathoz milyen tartalommal köteles indokolást csatolni.
- [2] A többször módosított ajánlattételi határidőig az alperesi érdekelt is ajánlatot tett. A felperes árandokolást, majd kiegészítő árandokolást kért az alperesi érdekelttől, amely azokat úgy adta meg, hogy a teljes árandokolást és csatolmányait üzleti titokká nyilvánította, és az üzleti

titokká nyilvánítás indokait magában az áringdolásban, illetve a kiegészítő áringdolásban helyezte el. A felperes 2023. szeptember 27. napján hiánypótlási felhívással (Hiánypótlási felhívás 3.) fordult az alperesi érdekelthez, amelynek 2. pontjában feltüntette az üzleti titokká nyilvánítással, valamint annak indokolásával kapcsolatos hiányokat, és felhívott azok pótlására. Az alperesi érdekelt hiánypótlását akként nyújtotta be, hogy az üzleti titokká nyilvánított áringdolással egy iratban ismertette az üzleti titokká nyilvánítás részletes indokolását.

[3] A felperes a 2023. október 5. napján kelt közbenső döntésével az alperesi érdekelt ajánlatát – az alperes egyedi döntéseiből idézve – a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja, valamint a Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pont fb) alpontja alapján érvénytelenné nyilvánította. Rögzítette, hogy az alperesi érdekelt hiánypótlása keretében az üzleti titokká nyilvánítás indokait ismét az elkülönítetten benyújtott, az üzleti titokká nyilvánított információkat, adatokat tartalmazó iratokban adta meg (üzleti titokká nyilvánítva az üzleti titokká nyilvánítás indokait is) annak ellenére, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolása nem nyilvánítható üzleti titokká. Ezért ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen. Továbbá üzleti titokká nem nyilvánítható adatokat (munkabér és járulék költségének összege) is nem nyilvánosságra hozható dokumentumban, az üzleti titokká nyilvánítás indokolásában helyezett el. Így magatartása nem felel meg az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 1. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Ezért az üzleti titokká nyilvánítására vonatkozó indokolása a kért hiánypótlást követően sem megfelelő, így ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pont fb) alpontja alapján is érvénytelen. Az alperesi érdekelt előzetes vitarendezési kérelmét a felperes elutasította. Az alperesi érdekelt jogorvoslati kérelme szerint a felperes ajánlatának érvénytelenné nyilvánításával megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a 69. § (1)-(2) bekezdéseit, a 73. § (1) bekezdés fb) alpontját, a 71. § (1) és (6), 44. § (1)-(3), 2. § (1)-(3) bekezdéseit.

[2] Az alperes a 2023. december 18. napján kelt D.462/21/2023. számú határozatával a jogorvoslati kérelemnek helyt adott és megállapította, hogy a felperes a Kbt. 71. § (1)-(2) bekezdésére figyelemmel megsértette a Kbt. 71. § (6) bekezdését, ezért megsemmisítette a felperes alperesi érdekelt ajánlatának érvénytelenítéséről szóló és azt követően hozott valamennyi döntését és a felperessel szemben 10 000 000 forint bírságot szabott ki. Döntésének indokolása szerint a hiány megjelölhető egyértelmű jogszabályi rendelkezésre hivatkozással is, azonban a Kbt. 44. §-a és az EKR rendelet 11. § (4) bekezdése nem ilyen. A Hiánypótlási felhívás 3. tartalma hiányos, nem felelt meg a világosság és egyértelműség Kbt. 71. § (1)-(2) bekezdései szerinti követelményének; az érvénytelenség a Kbt. 71. § (6) bekezdése szerinti újabb, megfelelő tartalmú hiánypótlási felhívással orvosolható lett volna.

A felperes keresete, az alperes védirata

[4] A felperes keresetében elsődlegesen az alperesi döntés megváltoztatásával a jogsértés hiányának megállapítását, - annak tartalma szerint – a jogorvoslati kérelem elutasítását, másodlagosan az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, és alperes új eljárásra kötelezését, harmadlagosan a kiszabott bírság mérséklését kérte. Álláspontja szerint a Hiánypótlási felhívás 3.-ban egyértelműen és kellően világosan leírta az alperesi érdekelt részére, hogy a benyújtott áringdolása olyan információkat és adatokat tartalmaz, amelyek nem nyilváníthatóak üzleti titokká, és azt is rögzítette, hogy egymástól elkülönítve nyújtsa be az üzleti titkot tartalmazó iratot, az üzleti titokká nem nyilvánítható információkat, valamint az üzleti titokká nyilvánítás indokait. Az alperes védiratában, valamint az alperesi érdekelt beadványában a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes D.462/21/2023. iktatószámú határozatát megváltoztatta, a jogorvoslati kérelmet elutasította és a jogsértés megállapítását, annak valamennyi jogkövetkeményét törölte. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felperes keresetében a releváns tények mikénti értékelését kifogásolta. A közbeszerzési szakértő igénybevétele nem releváns, mert a Kbt. szabályainak megfelelő alkalmazása nem függ az ajánlattevő képviselétől. A felek nem vitatták, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolása nem üzleti titok; az alperesi érdekelt nyilatkozata szerint szándéka nem irányult az üzleti titokká nyilvánítás indokolásának üzleti titokká nyilvánítására. Tény, hogy az alperesi érdekelt az üzleti titokká nyilvánítás indokait is az üzleti titokká nyilvánított árindokolásában adta meg; továbbá, hogy az üzleti titkot tartalmazó dokumentumot az EKR rendszerben elkülönítetten kell elhelyezni. Az üzleti titokká nyilvánítási indokok megismerhetősége a közbeszerzés résztvevői számára fontos. Idézte a Kbt. 44. §-ához kapcsolódó egyik jogirodalmi álláspontot (Kbt. Nagykommentár, szerkesztette: Dezső Attila), valamint a Kbt. 71. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakat. A hiánypótlással szemben támasztott követelmények tekintetében idézte a bírósági és alperesi gyakorlatot (Fővárosi Törvényszék 3.Kf.650.120/2014/8. számú ítélete, Közbeszerzési Döntőbizottság D.554/9/2015., D.1013/11/2016. és D.650/14/2016. számú határozatai), valamint az egyik jogirodalmat (Kbt. Nagykommentár, szerkesztette: Dezső Attila Kbt. 71. §-ához fűzött magyarázata). Nem fogadta el az alperes megállapítását, miszerint az alperesi érdekelt a hiánypótlás tartalmát félreértette, továbbá a hiányosság konkrét megjelölése nélkül a pusztán jogszabályi hivatkozás nem volt elégséges. A Hiánypótlási felhívás 3. tartalmából megállapította, hogy a felperes felhívta a figyelmet arra, hogy az alperesi érdekelt olyan adatokat és információkat is üzleti titokká nyilvánított, amelyeket a törvény kizár. A felperes egyértelműen előírta, hogy az alperesi érdekeltnek egymástól elkülönítve kell az üzleti titokká nyilvánított és az üzleti titokká nem nyilvánított információkat, adatokat benyújtania, az EKR rendelet 11. § (4) bekezdése szerint feltöltenie; továbbá az üzleti titkot tartalmazó elkülönített irat(ok)hoz kell olyan indokolást csatolni, amelyben részletesen alátámasztják, miért és milyen módon okozna sérelmet a nyilvánosságra hozatal. Az alperesi érdekelt nem kérte a felhívás tartalmának tisztázását, nem volt kérdéses számára, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolása maga nem üzleti titok, nem okozhatott számára nehézséget a felhívás megfelelő értelmezése és a teljesítése. A Hiánypótlási felhívás 3. egyértelműen utalt a Kbt. 44. §-ában megfogalmazott követelményekre, továbbá arra, hogy az elkülönített, üzleti titkot tartalmazó irat(ok)hoz csatoljanak indokolást, azaz konkrétan tartalmazta, egyértelműen és világosan előírta, hogy az alperesi érdekeltnek el kell különítenie az üzleti titokká nyilvánítható és nem nyilvánítható adatokat, illetve az üzleti titokká nyilvánított információkat és adatokat külön dokumentumba kell benyújtania. A felperesnek a titokgazda helyett nem feladata tételesen felsorolnia, hogy melyek azok az adatok, információk, amelyeket külön dokumentumban üzleti titokként, és melyek azok, amelyeket külön dokumentumban az üzleti titokká nem nyilvánított adatok körében kell rendelkezésre bocsátania. Az ajánlattevő, mint titokgazda jogosult a Kbt. vonatkozó rendelkezéseire és saját gazdasági érdekeire is figyelemmel adatokat üzleti titoknak minősíteni, amely adathalmazból az ajánlatkérő – a Kbt. 44.§-ában foglaltakra figyelemmel – önkényesen, válogatással nem határozhatja meg az üzleti titokká nyilvánítható adatok körét. Azzal, hogy a felperes megjelölte a Kbt. 44. § (1) bekezdését, megjelölte azt, hogy külön kéri csatolni az üzleti titokká nem nyilvánított és az üzleti titokká nyilvánított adatokat, a hiánypótlása ehhez kapcsolódó megszövegezése teljesen egyértelmű volt. Az alperesi érdekelt azzal, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolását nem külön dokumentumként csatolta, a hiánypótlást nem megfelelően teljesítette. Ismételt hiánypótlás

kibocsátására azonos körben a Kbt. 71.§ (6) bekezdése alapján nem volt jogszerű lehetőség. Így az alperes jogszabálysértő módon állapította meg, hogy a felperes hiánypótlási felhívása nem felelt meg a Kbt. 71. §-a rendelkezéseinek, megsértve ezzel a Kbt. 71. § (1)-(2) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 71. § (6) bekezdését, ezért az alperes határozatát megváltoztatva a Kbt. 172. § (1) bekezdésére figyelemmel a jogorvoslati kérelmet elutasította, amely miatt a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmek tekintetében nem kellett döntenie.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[6] Az alperesi érdekelt fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Kbt. 71. § (1)-(2) és (6) bekezdéseit, továbbá a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (1)-(2) bekezdéseinek sérelmével iratellenes megállapításokat tett, és a bizonyítékokkal ellentétesen állapította meg az elsőfokú ítéleti tényállást. Az elsőfokú ítélet indokolása [1]-[3] és [58] bekezdéseinek ismertetésével előadta, hogy a felperes nem hívta fel az üzleti titkot tartalmazó iratával kapcsolatban, hogy üzleti titokká nyilvánítás indokolását nem helyezheti el ugyanabban a dokumentumban. Ezt maga az elsőfokú bíróság is elismerte ítéletének [58] bekezdésében. A felperes elsőként ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása során jelölte meg egyértelműen, konkrétan és világosan, hogy mi a problémája az ajánlattal. Az érvénytelenség oka nem szerepel a Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdéseiben. Az elsőfokú ítéleti indokolás [43], [45]-[46], [50] és [52] bekezdéseinek ismertetését követően rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság szerint is a hiánypótlásában az észlelt hiányosságot egyértelműen meg kell jelölni, továbbá azt, hogy az miként pótolható; nem fogadható el az általános jellegű, illetve jogszabályhelyre hivatkozás; konkrétan nevesíteni kell, hogy mely ajánlati elemeket kell az ajánlattevőnek pótolnia. Az elsőfokú bíróság elismerte, hogy a Hiánypótlási felhívás 3. nem egyértelmű, ezért az ismertetett tételes joggal és gyakorlattal ellentétesen döntött. Erre vonatkozó joggyakorlat hiányában nem lehet a terhére róni, hogy a felperest a hiánypótlási felhívással kapcsolatban nem kérdezte meg. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott előzményi hiánypótlások az árándokolás kérés előtt kerültek kiadásra, nem relevánsak, a Hiánypótlási felhívás 3. tért ki elsőként az árándokolással kapcsolatban az üzleti titokra. Az elsőfokú bíróság összemosza az árándokolást az üzleti titokká nyilvánítás indokolásával, és a hiánypótlási felhívást az üzleti titokká nyilvánítás indokolására vonatkozó felhívásként értékeli, pedig az ítéleti megállapítással ellentétben a felperes kizárólag az árándokolással kapcsolatban hívta fel hiánypótlásra. A felperes a Hiánypótlási felhívás 3.-ban úgy hivatkozik az üzleti titokká nyilvánítás indokaira, mint elkülönült iratra, hogy azok az árándokolásban és a kiegészítő árándokolásban kerültek rögzítésre, és csak az árándokolás és a kiegészítő árándokolás tekintetében hivatkozott a Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdéseire.

[7] A Hiánypótlási felhívás 3.-ban a felperes arra hívta fel figyelmét, hogy a Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdései alapján kizárt adatokat, információkat is üzleti titokká nyilvánított. Ezért az elsőfokú bíróság szerint az üzleti titokká nyilvánítás indokolása olyan adat, amely információ üzleti titokká nyilvánítását a Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdései kizárják, amely következtetés téves. Azért nem nyilvánítható az üzleti titok indokolása üzleti titokká, mert azt a Kbt. 44. §-a nem teszi lehetővé, nem pedig azért, mert az üzleti titokká nyilvánítását kifejezetten kizárja. Így a Kbt. nem zárja ki az üzleti titokká nyilvánítás indokolásának üzleti titokká nyilvánítását. Megjegyezte, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolása nem adat vagy információ, annak a magyarázata, hogy mely adatokat és információkat miért nyilvánított üzleti titokká az ajánlattevő. A felperes a hiánypótlási felhívásban joggyakorlatra nem hivatkozott, az általa

felhívott Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdéseiből pedig nem következik az, hogy a jogalkotó kifejezetten megtiltotta az üzleti titokká nyilvánítás indokolásának üzleti titokká nyilvánítását. Az elsőfokú bíróság nem tisztázta, hogy mit ért a felek által ismert joggyakorlaton, mivel bírósági döntésekre nem hivatkozott. A felperes által hivatkozott D.651/2016. döntésben szereplő jogesetben az ajánlatkérő a hiánypótlásban azon jogi álláspontját közölte, hogy az üzleti titokhoz csatolt indokolás nem üzleti titok. Az elsőfokú bíróság hivatkozása, miszerint a vonatkozó joggyakorlatot ismerte téves, mivel nem a Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdései zárják ki az üzleti titokká nyilvánítást, hanem a Kbt. és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) vonatkozó rendelkezéseiből vezethető az le. A felperes pedig hiánypótlásában kizárólag a Kbt. által az üzleti titokká nyilvánításból kizárt adatokra, információkra utalt; szándékosan vagy gondatlanul nem hívta fel arra, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolása nem helyezhető el az áringoklással egy iratban. Nem lehetett számára egyértelmű, hogy a felperesi ajánlatkérő egyetértett a Döntőbizottság ismertett gyakorlatával. A minél szélesebb körű verseny biztosítása érdekében a hiánypótlás intézményének a lényege, hogy lehetőséget kell biztosítani az ajánlattevők számára a hibák kijavítására.

[8] A fellebbezésében leírtakat összegezve előadta, hogy a Hiánypótlási felhívás 3.-ban nem szerepel, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolása nem nyilvánítható üzleti titokká. Iratellenes az elsőfokú bíróság indokolása, mivel a felperes a Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdései alapján kizárt körre hivatkozott. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a felperes az ajánlata érvénytelenné nyilvánításakor fogalmazott elsőként pontosan; összekeverte az áringoklást és az üzleti titokká nyilvánítás indokolását; nem vette figyelembe a hiánypótlásra vonatkozó, egyértelműséget megkövetelő joggyakorlatot, és azt, hogy a jogszabályhelyre való utalás önmagában nem elégséges. A Kbt. 44. §-ában nincs megállapítás az üzleti titok indokolására vonatkozóan. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában elismerte, hogy a felperes nem hívta fel az üzleti titokká nyilvánítás indokolásának külön dokumentumba való csatolására. Iratellenes és ellentmondó az elsőfokú bíróság megállapítása, hogy egyrészt a felperes megjelölte a Kbt. 44. § (1) bekezdését, másrészt, hogy nem volt kérdéses számára a hiánypótlás módja tételes jogi rendelkezés hiányában sem. Ugyancsak ellentétes megállapítás, hogy nincs relevanciája az ajánlattevő által megbízott szakemberek felkészültségének, majd, hogy az ajánlattevőként ismerte a vonatkozó joggyakorlatot. Mindezen ellentmondó megállapítások és iratellenesség miatt az elsőfokú bíróság hibás logikai következtetésre jutott; érvelése kiüresítené a Kbt. szerinti hiánypótlás jogintézményét, mert elegendő lenne az ajánlatkérőknek általános jogszabálysértésre hivatkozniuk.

[9] A 8. sorszámú beadványában megismételte fellebbezési kérelmét. Ismertette a jelen ügy történeti tényállását, továbbá a felperesi önkormányzat képviselő-testülete 2023. december 22. napján megtartott ülésén elhangzottakat. Ismételten kifejtette, hogy a hiánypótlási felhívásban szereplő jogszabályhelyen *expressis verbis* nem szerepel az üzleti titokká nyilvánítás indokolásának üzleti titokká nyilvánítására vonatkozó tiltás; az irányadó joggyakorlatra utalás. Továbbá az ajánlattevői hiba esetén megfelelően, egyértelműen, konkrétan és világosan hívja fel az ajánlatkérő a hibára a figyelmet. Egyértelmű, hogy a hiánypótlás a benyújtott iratok (áringoklás, illetve kiegészítése) tartalmi részére, nem pedig az üzleti titokká nyilvánítás indokolására vonatkozott. Érvelésének alátámasztására szemléltetésként beadványhoz egy általa szerkesztett „fiktív” érvénytelenítő döntést csatolt. Utalt más ajánlattevő előnyben részesítésére.

[10] A másodfokú tárgyaláson kiemelte, hogy a Hiánypótlási felhívás 3. két részből állt, a hibák feltárásából, valamint az arra vonatkozó hiánypótlási felhívásból, amelyet az elsőfokú bíróság tévesen értékelt, mert abból nem kiolvasható az üzleti titokká nyilvánítás indokolására vonatkozó tartalom. E körben utalt arra, hogy a vitarendezési eljárásban miként kívánta a hibát orvosolni. A hiánypótlási felhívásban azt kellett volna megjeleníteni, amit az

érvénytelenítő döntésben a felperes egyértelműen megjelölt. Ennek szemléltetésére készítették a fiktív érvénytelenítő döntést. A szabályozás célja, hogy minél több érvényes ajánlat álljon rendelkezésre a hiánypótlás intézményén keresztül. Hangsúlyozta, hogy az egybeszerkesztés, az egy dokumentumban megjelenítés kifogásolása a Hiánypótlási felhívás 3.-ban nem jelent meg; a felperes szándékosan fogalmazott félreérthetően, mert az érvénytelenítő döntésben már egyértelműen megjelölte az orvosolandó hibát. Tény, hogy a második helyezett már dolgozott a felperesnek, ezért a felperes szándékosan ki akarta zárni az eljárásból.

- [11] Az alperes a tárgyaláson előadott nyilatkozatában az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte, utalva határozatának jogszerűségére, fellebbezést, valamint csatlakozó fellebbezést nem nyújtott be.
- [12] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a Kp. 78. § (1)-(2) bekezdéseinek megfelelően értékelte; a Kbt. 71. § (1)-(2) és (6) bekezdéseiben foglaltakat megfelelően alkalmazta. Az alperesi érdekelt nyilatkozatai szerint tisztában van azzal, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolása nem nyilvánítható üzleti titokká. A közbeszerzési eljárásban az ajánlattevőknek kifejezetten felhívta a figyelmét az EKR rendelet 11. § (4) bekezdésében foglaltakra, mely szerint az ajánlattevőnek az üzleti titokká nyilvánított információkat, adatokat tartalmazó iratokat elkülönítetten szükséges benyújtania. Az üzleti titokká nyilvánítás indokolásának fő célja, hogy az ajánlatkérő meggyőződhessen az üzleti titokká nyilvánítás elfogadhatóságáról, másfelől garanciális jellegű a közbeszerzés további résztvevői számára. Az alperesi érdekelt a másodfokú eljárásban számos nem releváns körülményre hivatkozott; visszautasította az alperesi érdekelt e körben tett utalásait.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

- [13] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.
- [14] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Nem vehette figyelembe általánosságban az elsőfokú peres eljárásban tett nyilatkozatokat, mert a Kp. 100. § (2) bekezdésénél fogva a fellebbezésnek kell azt tartalmaznia, hogy az elsőfokú ítélet miért jogszabálysértő, vagy mennyiben tér el a Kúria közzétett határozatától (Kúria Kfv.II.37.151/2020/7. – BHGY K-KJ-2020-335; Kfv.I.35.048/2021/9. – BHGY K-KJ-2021-51, Kf.IV.39.177/2022/14. szám - K-KJ-2022-687), és a fellebbezési ellenkérelem funkciója annak kifejtése, hogy a bíróság miért ne adjon helyt a fellebbezésnek. E keretek között eljárva a másodfokú bíróság arra a jogi álláspontra jutott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen hívta fel a döntéséhez irányadó, releváns jogszabályokat, és azok alapján jogszerű döntést hozott, döntésével – annak helyes indokai alapján – másodfokú bíróság egyetértett, a fellebbezésekben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki:
- [15] A jelen ügy kiindulópontját az képezi, hogy a felperesi ajánlatkérő még az alkalmasság vizsgálata során azért nyilvánította érvénytelenné a tárgybeli ajánlatot, mert a Hiánypótlási felhívás 3.-ban foglaltak ellenére az alperesi érdekelt egyrészt az üzleti titokká nyilvánítás indokait az üzleti titkot tartalmazó, nem nyilvánosságra hozható iratban helyezte el [Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pont], amely elsősorban formai hiányosság, másrészt az alperesi érdekelt az üzleti titokká nyilvánítás indokolásában szereplő adatokat (munkabér és járulék költségének összege) is üzleti titokká nyilvánított [Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pont fb) alpont], amely

tartalmi hiányosság. Az alperes határozatában kifejtett álláspontja szerint az ajánlat érvénytelenné nyilvánítása azért jogszabálysértő, mert a Hiánypótlási felhívás 3. hiányos volt, tartalma nem felelt meg a világosság és egyértelműség követelményének. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában azt rögzítette, hogy a bizonyítékok (Hiánypótlási felhívás 3.) értékelése alapján a hiánypótlási felhívás a Kbt. 71. §-a rendelkezéseinek megfelelt. Az alperesi érdekelt fellebbezésében pedig amellet érvelt, hogy a Hiánypótlási felhívás 3. nem jelölte meg az érvénytelenné nyilvánítás ténybeli alapjául szolgáló pótolandó hiányokat.

- [16] A fenti kiindulópontra figyelemmel a jelen ügy a fellebbezésben felhívott Kp. 78. § (1)-(2) bekezdései mentén a Hiánypótlási felhívás 3. tartalmának értékelésével dönthető el. A Kbt. 71. § (1)-(2) és (6) bekezdéseinek elsőfokú bíróság általi megsértése csak akkor állapítható meg, ha a Hiánypótlási felhívás 3. hiányos volt, tartalma nem felelt meg a világosság és egyértelműség követelményének. A másodfokú bíróság elöljáróban rögzíti, hogy a Kbt. 71. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakat a felekkel és az elsőfokú bírósággal egyezően értelmezi. A hiánypótlás célja, hogy az ajánlat megfeleljen a közbeszerzési dokumentumok vagy a jogszabályok előírásainak. Az ajánlatkérőnek a hiánypótlás során pontosan, egyértelműen meg kell jelölnie, hogy mit kíván az ajánlattevőktől, mi az általa észlelt hiányosság, és ez mely módon pótolható. Ezen felül a másodfokú bíróság kiemeli, hogy egy hiánypótlási felhívás nem csupán önmagában értelmezhető, mert tartalma és értelmezhetősége minden esetben függ az alapul szolgáló ajánlati felhívásban, közbeszerzési dokumentumban, jogszabályi előírásban, valamint ajánlatban foglaltaktól.
- [17] A felperes a közbeszerzési dokumentumok IX. fejezetének 5)-6) és 9) pontjaiban előírta az EKR rendelet 11. § (4) bekezdésében foglaltak alapján a Kbt. 44. §-ának alkalmazása során az üzleti titkot tartalmazó dokumentum elkülönített elhelyezésére az EKR rendszerben erre szolgáló funkciót alkalmazását. Rögzítette, hogy az üzleti titkot tartalmazó irat kizárólag olyan információkat tartalmazhat, amelyek nyilvánosságra hozatala a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna. Előírta, hogy a gazdasági szereplő az üzleti titkot tartalmazó, elkülönített irathoz indokolást köteles csatolni, amelyben részletesen alátámasztja, hogy az adott információ vagy adat nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna számára aránytalan sérelmet. Továbbá tájékoztatást nyújtott arról, hogy a Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakat be nem tartása esetén hiánypótlás keretében felhívja az érintett megfelelő tartalmú dokumentum benyújtására. Az alperesi érdekelt a – felperes által kért – Kbt. 72. §-a szerinti árándokolását, valamint kiegészítő árándokolását üzleti titokká nyilvánította, azonban az üzleti titokká nyilvánítás indokait is az üzleti titkot tartalmazó elkülönített iratban helyezte el.
- [18] A fenti előzményeket követően a Hiánypótlási felhívás 3. 2. pontjában a felperes egyrészt ismertette a közbeszerzési dokumentumok 5)-9) pontjaiban szereplő – többek között az üzleti titok és az üzleti titokká nyilvánítás indokolása benyújtásának módja tekintetében egyértelmű – előírásokat, majd „Hiány az ajánlatban és annak pótlása” részben az alperesi érdekelt számára értelmezhetően leírta, hogy
- (1) az alperesi érdekelt egyrészt az indokolásában és a kiegészítő indokolásában (ld. az árándokolásban és a kiegészítő árándokolásban) rögzítette az üzleti titokká nyilvánítás indokait (ld. az üzleti titokká nyilvánítás indokait) is, ugyanakkor az indokokat (ld. az üzleti titokká nyilvánítás indokait) az alperesi érdekelt az általánosság szintjén fogalmazta meg,
 - (2) az alperesi érdekelt az indokolásában és a kiegészítő indokolásában (ld. az árándokolásban és a kiegészítő árándokolásban) olyan információkat, adatokat is üzleti titokká nyilvánított, amelyek üzleti titokká nyilvánítása a Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdéseiben rögzítettek alapján kizárt.

A felperes hiánypótlás keretében kérte, hogy

(3) az indokolás és a kiegészítő indokolás (ld. az áringdolás és a kiegészítő áringdolás) fentiek, valamint a Kbt. 44. §-ában foglaltaknak megfelelő módon benyújtását, elkülönítve egymástól az üzleti titokká nyilvánított és az üzleti titokká nem nyilvánított információkat, adatokat; és az üzleti titokká nyilvánított információkat, adatokat tartalmazó iratok EKR rendelet 11. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelő elkülönített benyújtását,

(4) az üzleti titkot tartalmazó, elkülönített irat(ok)hoz olyan indokolást (ld. az üzleti titokká nyilvánítás indokolását) szíveskedjenek csatolni, amelyben részletesen alátámasztják, hogy az adott információk vagy adatok nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna aránytalan sérelmet.

Mindezek szerint a felperes mind a tartalmi, mind a formai hiányosságok rögzítése után azok pótlására is felhívta az alperesi érdekeltet. Tartalmi hiányosságként tüntette fel, hogy az alperesi érdekelt a Kbt. 44. § (1)-(3) bekezdései szerint kizárt információkat, adatokat is üzleti titokká nyilvánított, és az üzleti titokká nyilvánítás indokolása általános szintű. Formai hiányosságként említette, hogy az alperesi érdekelt az áringdolásban és a kiegészítő áringdolásban rögzítette az üzleti titokká nyilvánítás indokait. Ehhez képest az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló okirati bizonyíték okszerű értékelésével állapította meg, hogy a Hiánypótlási felhívás 3. egyértelműen utalt a Kbt. 44. §-ában megfogalmazott követelményekre, továbbá arra, hogy az elkülönített, üzleti titkot tartalmazó irat(ok) hoz csatoljanak indokolást, azaz konkrétan tartalmazta, egyértelműen és világosan előírta, hogy az alperesi érdekeltnek el kell különítenie az üzleti titokká nyilvánítható és nem nyilvánítható adatokat, illetve az üzleti titokká nyilvánított információkat és adatokat külön dokumentumban kell benyújtania.

- [19] A formai és ezekhez szorosan kapcsolódó tartalmi követelmények tekintetében a Hiánypótlási felhívás 3.-ban felhívott Kbt. 44. § (1) bekezdése nagyon egyértelműen fogalmaz: „A gazdasági szereplő az ajánlatban, részvételi jelentkezésben, hiánypótlásban vagy felvilágosításban, valamint a 72. § szerinti indokolásban elkülönített módon elhelyezett, üzleti titkot (ideértve a védett ismeretet is) [az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény 1. §] tartalmazó iratok nyilvánosságra hozatalát megtilthatja. Az üzleti titkot tartalmazó irat kizárólag olyan információkat tartalmazhat, amelyek nyilvánosságra hozatala a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna. A gazdasági szereplő az üzleti titkot tartalmazó, elkülönített irathoz indokolást köteles csatolni, amelyben részletesen alátámasztja, hogy az adott információ vagy adat nyilvánosságra hozatala miért és milyen módon okozna számára aránytalan sérelmet. A gazdasági szereplő által adott indokolás nem megfelelő, amennyiben az általánosság szintjén kerül megfogalmazásra.” A magyar nyelv szabályai szerint megfogalmazott rendelkezés nem hagy kétséget afelől, hogy: (1) az elkülönített módon elhelyezett, üzleti titkot tartalmazó irat nyilvánosságra nem hozható, (2) abban kizárólag üzleti titokká nyilvánított adat, információ helyezhető el, (3) az ajánlattevő ezen üzleti titkot tartalmazó, elkülönített irathoz indokolást köteles csatolni, (4) amely csatolt indokolás értelemszerűen külön irat, (5) nem tartalmazhat üzleti titokká nyilvánított adatot, információt, (6) nyilvánosságra hozatala nem tiltható meg, és (7) az üzleti titokká nyilvánítás indokolása nem maradhat az általánosság szintjén. A Kbt. a csatol, csatolás szavak tekintetében nem határoz meg eltérő jogi jelentést az értelmező rendelkezések között, mint ami a szavak általánosan elfogadott jelentésstartalma szerint e kifejezésekhez rendelt: ennél fogva a jogszabályhelyben alkalmazása – e bekezdésben megjelenő irat, iratok (többesszám) mellett, ezek szövegkörnyezetében – nem jelenthet mást, minthogy valamit (iratot) valamihez (irathoz) köt/hozzákapcsol, azaz eredetileg különálló dologokról van szó. A papír alapú ügyintézésre megfogalmazott norma jelentésén az elektronikus ügyvitel nem változtat, mivel a jogalkotó az elektronikus ügyintézés, kapcsolattartás megjelenése óta annak

szabályait a papír alapú ügyvitel, kapcsolattartás nyelvezetével írja le. A jogszabályi rendelkezés kellően világos és egyértelmű, ami a hiánypótlási felhívással szemben támasztható követelményt is determinálja: azt, amit a magyar nyelvű jogszabályi rendelkezésben egyértelmű jelentéstartalommal bíró szavak hordoznak, nem kell részletesen magyarázni. Az alperesi érdekelt fellebbezési állításával szemben a Kbt. 44. § (1) bekezdéséből fakadó követelmények nem a Kbt. és a Ptk. egyéb rendelkezéseiből vezethetők le, valamint az alperes is tévesen hivatkozott határozatában a Kbt. 44. § (1) bekezdésében foglalt formai és ezekhez szorosan kapcsolódó tartalmi követelmények egyértelműségének hiányára. Ezért az elsőfokú bíróság helyes jogszabályértelmezéssel mutatott rá a Kbt. 44. § (1) bekezdésében megfogalmazott ezen követelmények egyértelmű jellegére. E jogszabályi rendelkezés kapcsán legfeljebb azon tartalmi követelmény igényli a Kbt., az Ütv. és a Ptk. rendelkezéseinek további értelmezését, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolásán felül mi nyilvánítható üzleti titokká, mely információk nyilvánosságra hozatala okozna a gazdasági szereplő üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet. A Kbt. 44. § (1) bekezdését kiegészíti továbbá az EKR rendelet 11. § (4) bekezdése, amelynek értelmében a gazdasági szereplő a Kbt. 44. §-ának alkalmazása során az üzleti titkot tartalmazó dokumentum elkülönített elhelyezésére az EKR-ben erre szolgáló funkciót alkalmazza. Az ajánlattevők érdeke, hogy a Kbt. 72. §-a szerinti árindokolásban szereplő üzleti titkaik nyilvánosságra hozatalát elkerüljék, az árindokolásban foglaltak versenytársak általi kifogásolását megnehezítsék, azonban az üzleti titokká nyilvánítással kapcsolatos ajánlattevői mozgástér nem terjed ki az üzleti titokká nyilvánítás indokolása nyilvánosságra hozatalának megakadályozására.

[20] A fentiek szerint tévesek az alperesi érdekelt fellebbezési hivatkozásai, miszerint: a felperes nem hívta fel arra, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolását nem helyezheti el az üzleti titkot tartalmazó iratban; az érvénytelenség oka nem szerepel a Kbt. 44. § (1) bekezdésében; a felperes kizárólag az árindokolással kapcsolatban hívta fel hiánypótlásra; csak az árindokolás és a kiegészítő árindokolás tekintetében hivatkozott a Kbt. 44. § (1) bekezdésére; a Kbt. nem zárja ki az üzleti titokká nyilvánítás indokolásának üzleti titokká nyilvánítását; a felperes összekeverte az árindokolás, valamint az üzleti titokká nyilvánítás indokolását; a Hiánypótlási felhívás 3. az érvénytelenségi okok tekintetében nem egyértelmű.

[21] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az elsőfokú ítélet indokolásából az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésére vonatkozó tevékenysége és jogi álláspontja világosan kitűnik; a fellebbezésben hivatkozott ellentmondások és iratellenesség látszólagos; a Kp. 109. § (1) bekezdése szerinti ügy érdemi elbírálására kiható eljárási szabályszegés nem állapítható meg. E körben megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolása [58] bekezdésében valóban az szerepel, hogy „Erre figyelemmel, nem valósított meg jogszabálysértést azzal a felperes, hogy az üzleti titokká nyilvánítás indokolásának külön dokumentumba való csatolásának követelményére a hiánypótlás keretében külön ilyen módon szövegezett felhívással az alperesi érdekeltet nem hívta fel.”, azonban ezen ítéleti megállapítás az indokolás [57] bekezdésével (és az alperes által a felperes terhére rótt jogsértéssel) egybevetve nyer értelmet. Ítélete indokolásának [57] bekezdésében az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg, hogy „A felperesnek az alperesi érdekeltet további hiánypótlásra nem kellett felhívnia figyelemmel arra, hogy minden, a hiánypótlás teljesítéséhez szükséges adatot a 3. számú Hiánypótlási felhívás már tartalmazott. Így ismételt hiánypótlás kibocsátására azonos körben, az alperes által hivatkozottakkal ellentétben a Kbt. 71.§ (6) bekezdése alapján nem volt jogszerű lehetőség.” Így az [58] bekezdésben szereplő megállapítás nem a Hiánypótlási felhívás 3.-ban, hanem az alperes által hiányolt, a felperes által ugyanabban a körben ki nem adott ismételt hiánypótlási felhívásra vonatkozik. Az

elsőfokú ítéleti indokolás egyes részeinek szöveggörnyezetből történő kiragadása, és más értelemmel felruházása annak jogszabálysértő jellegét nem eredményezi. Ezen felül a másodfokú bíróság nem vizsgálhatta az alperesi érdekeltnek nem az ügy tárgyához kapcsolódó felvetéseit sem. A felvetések nyomán, illetve a határozatban és az ítéletben is megjelent szándékosság (mire terjedt ki az alperesi érdekelt szándéka, tudata mit fogott át a hiánypótlás elkészítésekor) az ügyben alkalmazandó jogszabályi rendelkezések szempontjából irreleváns, ezért megjelenítésük szükségtelen, adott esetben megtévesztő lehet, miután a közbeszerzés rendszerében a tudattartalomnak, szándéknak stb. a legtöbb kérdésben nincs jelentősége.

- [22] Azt a körülményt az alperesi érdekelt nem vitatta, hogy a Kbt. 44. § (1) bekezdésében írtakkal szemben a Hiánypótlási felhívás 3.-ra beérkezett hiánypótlása az üzleti titokká nyilvánítás indokolását a nyilvánosságra nem hozható, üzleti titkot tartalmazó, elkülönített iratban helyezte el; továbbá az üzleti titokká nyilvánítás indokolása üzleti titokká nyilvánított adatokat is tartalmaz. Ezért a felperes alappal állapította meg a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és f) pont fb) pontja szerinti érvénytelenségi okok fennállását. Az alperes a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok téves értelésével, és alkalmazandó jogszabályi rendelkezések téves értelmezésével állapította meg, hogy a Hiánypótlási felhívás 3. egyértelműségének hiányában a felperes a Kbt. 71. § (1)-(2) bekezdésére figyelemmel megsértette a Kbt. 71. § (6) bekezdését. Így a jelen másodfokú ítélet indokolásban kifejtettekre figyelemmel a Kp. 78. § (1)-(2), valamint a Kbt. 71. § (1)-(2) és (6) bekezdéseinek megsértésére történő fellebbezési hivatkozás alaptalan.
- [23] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [24] A másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. § (1)-(2), 82. § (3), 83. § (1) és 90. § (2) bekezdéseire, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésére figyelemmel a pernyertes felperes által megbízási szerződés alapján, 6 munkaóra felszámított perköltség összegét a felszámítottak szerint állapította meg, megfizetésére a sikertelenül fellebbező alperesi érdekelt köteles. Az alperes az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést, csatlakozó fellebbezést nem nyújtott be, a másodfokú eljárásban érdemben nem nyilatkozott, rá tekintettel a felperesnek perköltsége nem merült fel.
- [25] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére lerótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdés alapján meghatározott mértékű fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdése, valamint 102. § (1) bekezdése alapján az alperesi érdekelt viseli.
- [26] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. október 1.

dr. Robotka Imre s.k.
a tanács elnöke

dr. Bendli Attila József s.k.
előadó bíró

dr. Bíró Péter s.k.
bíró

